

Phẩm 17: NÓI VỀ MƯỜI TÁM PHÁP BẤT CỘNG

Đức Phật bảo Bồ-tát Hỷ Vương:

–Thế nào gọi là mười tám pháp Bất cộng? Các pháp của chư Phật thể hiện đầy đủ trong mười tám loại bất cộng ấy.

Thế nào gọi là tính chất “Không bị hủy diệt” và tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Luôn thích ứng với hoàn cảnh để khai thị, dẫn dắt chúng sinh, đức hạnh thường đầy đủ không hề thiếu sót hay thất tán, đó là Bồ thí. Như dứt trừ tính chất bè nhóm, không thiên vị lệch lạc trong mọi đối tượng vì đã không còn sự thất tán, đó là Trì giới. Mọi sự giảng nói nêu bày về các điều quan trọng, cốt yếu đều không sai sót, thân, khẩu, tâm luôn tịch tĩnh, đó là Nhẫn nhục. Quả báo luôn thích ứng, không trái với gốc tạo tác, từ lúc mới phát tâm cho đến khi đạt đạo vẫn theo một nẻo chánh pháp, đó là Tinh tấn. Từ thế nguyện đều luôn dốc đạt đến cứu cánh, không trái với nẻo chính yếu của gốc, đó là Nhất tâm. Dốc tâm tiếp cận cánh cửa giải thoát, hội nhập vào cảnh giới an lạc lâu dài, dứt mọi hoạn nạn, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là không tham đắm, vướng mắc, dứt mọi ngôn từ hư vọng, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như các trường hợp thuyết giảng để giáo hóa dẫn dắt chúng sinh thầy đều nêu bày một cách thuần thực, không rơi vào sự hỗn tạp, vụn vặt, đó là Bồ thí. Do đã có được ba đức thông đạt nên mọi nhận thức luôn thấu suốt cả quá khứ, vị lai, các niệm thường thanh tịnh, mọi nẻo hành hóa luôn dứt sạch cấu uế, đó là Trì giới. Không mang tâm mưu hại, hướng đến mọi người thường thể hiện lòng nhân ái, Từ bi, đó là Nhẫn nhục. Tùy theo lòng người với những sở thích, mong cầu mà nêu giảng đạo giải thoát nhằm đem lại mọi vui thích, an lạc, đó là Tinh tấn. Là bậc “Vô đẳng luân” nêu bày tuyên giảng chánh pháp vi diệu, cũng như vị cam lồ ngon ngọt ban cho mọi loài, khiến cho lòng người luôn được an vui, đó là Nhất tâm. Như vì mọi chúng sinh mà nêu bày chỉ dạy giáo pháp nhằm dứt trừ mọi thứ phiền não, bao lớp màn lưới hồ nghi dù cho chính mình tự trói buộc lấy, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là tính chất giải thoát không hề giảm và tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như tâm luôn buông xả, công đức không hề dứt, luôn an nhiên, tĩnh định, đó là Bồ thí. Hoặc như đem hết thấy công đức để khuyến trợ mọi tâm ý khiến phát tâm Bồ-đề, đó là Trì giới. Con đường hành hóa thật vô biên, nên tuân phụng tu tập theo đúng nẻo đạo pháp, hoàn toàn dứt bỏ mọi tội lỗi xấu ác, đó là Nhẫn nhục. Đạt đến tất cả các hạnh của mọi đức cũng như các pháp chân chánh giác ngộ, đó là Tinh tấn. Luôn nhận biết về các sự việc quá khứ, hiện tại, vị lai trong ba đời, chưa từng bị quên lãng, đó là Nhất tâm. Nhân theo sự giác ngộ nơi gốc cây Bồ-đề tạo được sự an nhiên tịch tĩnh hết sức lớn lao, theo đấy mà luôn nhớ nghĩ đến đạo pháp không để bị mất gốc, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là tâm luôn được an định, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Gọi là bình đẳng tức tâm dứt mọi vọng niệm sinh diệt, từ đấy tạo được sự hưng thịnh cho đạo pháp, đó là Bồ thí. Điều đáng tuyên dương chính là nhờ nương tựa vào đấy mà thực hiện cuộc sống du hóa đây đó để phát huy đạo pháp, đó là Trì giới. Nơi chốn nương tựa chắc chắn để dùng chánh pháp giáo hóa dẫn dắt muôn loài đem lại an lạc cho khắp mọi nơi chốn, đó là Nhẫn nhục. Con đường phụng hành sáu pháp Độ vô cực của đạo pháp vô thượng đều nhằm vì sự giải thoát cho mọi người, đó là Tinh tấn. Tự thu giữ tâm mình, đem ân cứu giúp người nhân đấy mà giáo hóa dẫn dắt họ, đó là Nhất tâm. Hết thấy đều tạo được sự thích hợp với hoàn cảnh và sở nguyện dẫn tới sự hành hóa lớn lao đem lại mọi an vui thích thú, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là quán tưởng tịch tĩnh vô vi và tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Mọi sở nguyện đều thành tựu, đạt được an lành cũng như tĩnh lặng vô vi, đó là Bồ thí. Nương tựa, quy kính nơi người mà luôn tịch nhiên an định, đó là Trì giới. Con đường hành hóa luôn thể hiện tâm Từ bi thương xót, xem xét để giúp đỡ mọi tạo tác của chúng sinh, coi như đấy cũng là đạo tràng để thuyết giảng chánh pháp, đó là Nhẫn nhục. Nhằm cứu giúp hết thấy chúng sinh trong ba cõi, thể hiện rõ

tâm đạo cùng nẻo hành hóa vô tận, đó là Tinh tấn. Nơi chốn có thể nuôi dưỡng để vì tất cả chúng sinh hạng mê muội lầm lạc mà tuyên giảng thông suốt vì chánh pháp, đó là Nhất tâm. Tuy vì chúng sinh mà thuyết giảng chánh pháp giáo hóa ba nghiệp thân, khẩu, ý khiến dứt mọi sai phạm mà không tham đắm trong ba cõi, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là dứt bỏ ngăn ấy thứ và tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như do không dấy khởi ngăn ấy các thứ tướng nên tâm luôn gắn bó với đạo pháp, đó là Bồ thí. Các thứ tướng chấp như thế là không dấy khởi, nhân dấy mà phát huy làm sáng tỏ đạo đức, không xa lìa chánh pháp, đó là Trì giới. Như khiến cho tâm ý luôn tĩnh lặng dứt hết mọi tư duy nhớ nghĩ, chỉ chuyên vào nẻo định ý, đó là Nhẫn nhục. Chưa từng hủy phạm tánh của mình cũng như của người khác, hành động luôn giữ gìn thận trọng hết thấy mọi hoàn cảnh, đó là Tinh tấn. Siêng năng tu tập hành giải luôn thích ứng để nhận rõ về thời, không làm mất con đường đức hạnh của bậc Thánh giác ngộ, đó là Nhất tâm. Điều có thể thông đạt về mọi nẻo sinh tử trong năm cõi, đi đến khắp mọi nơi chốn để nhận ra hết thấy cội nguồn, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là các đối tượng được an lạc và tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như tâm luôn nhớ nghĩ đến điều an lạc, tự giữ gìn lấy tâm mình, từ đây thương xót cứu giúp người khác, đó là Bồ thí. Ví như tâm nhớ nghĩ về các đời, từ thời xa xưa đến hiện nay, thương xót nhớ nghĩ chính bản thân mình rồi thương đến hết thấy mọi người, đó là Trì giới. Như lại vui vẻ thích thú trong việc giảng thuyết kinh điển chứ không chạy theo nẻo hành động thế tục, đó là Nhẫn nhục. Luôn sử dụng một cách thích hợp với hoàn cảnh để nhằm đạt đến sự an lạc hết mực của đạo Chánh giác Vô thượng, đó là Tinh tấn. Giả sử có được sự vui thích đối với Phật Pháp Thánh chúng, từ đây mà dứt trừ mọi ái dục cùng các hành động bất thiện, đó là Nhất tâm. Như diệt trừ mọi nẻo tà kiến gồm đến chín mươi sáu thứ để dốc theo đạo pháp giải thoát, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là không giảm mất tinh tấn và tu các pháp Độ vô

cực gồm có sáu sự việc?

Con đường tạo tác để tu phụng hành đạo pháp, đức độ không hề giảm sút, mà tất cả thấy đều đầy đủ, đó là Bồ thí. Như tâm luôn vui vẻ, thương xót nhớ nghĩ đối với hết thấy, không đem tâm mưu hại hưởng đến mọi người để dốc sức giúp đỡ, đó là Trì giới. Hoặc như thuận theo hoàn cảnh mà giảng dạy chỉ rõ về giá trị của đạo pháp, khiến có thể gắng gổ để thọ nhận, đó là Nhẫn nhục. Hay như dùng ánh sáng của chánh pháp xem xét tất cả nhằm dứt mọi nẻo giết hại, đó là Tinh tấn. Hết thấy mọi chỗ nêu giảng đều nói rõ về nền tảng, cội rễ, nhân duyên mà nhận thức về thân mạng từ nhiều đời trước dẫn tới sự hiểu biết mệnh mông không còn giới hạn, đó là Nhất tâm. Mọi sự lãnh hội thấu đạt về nghĩa lý là vô hạn lượng, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là ý niệm không sai sót thất tán, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như nẻo nhận thức nhớ nghĩ của ý có thể biết rõ về vô số ức kiếp của đời trước, vượt mọi bờ vực, đó là Bồ thí. Hay như có thể hồi tưởng nhớ lại về thời kỳ xa xưa trải qua vô số kiếp đã từng tích lũy công đức, đó là Trì giới. Hoặc như có thể quan sát nhận biết như thẩm định sự thanh tịnh không chút uế trược, đó là Nhẫn nhục. Nhận thức thông đạt về chỗ ưa thích từ lúc mới phát tâm trải qua mọi nẻo hành hóa từ xưa tới nay, đó là Tinh tấn. Tâm hội nhập vào mọi ý niệm, nhớ nghĩ về hết thấy các pháp với đủ lối tiến, lui, gốc ngọn, đó là Nhất tâm. Dứt trừ hết thấy mọi tướng, mỗi mỗi đối tượng không đồng nhau, nhớ nghĩ lại về những đời cũ, nhận rõ mọi nơi chốn đã từng tới lui, trải qua, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là định ý không giảm mất, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như thể hiện bốn tâm vô lượng Từ, Bi, Hỷ, Hộ (Xả), thực hành các pháp chánh thọ định ý, đó là Bồ thí. Hay như có thể cùng thọ nhận để tạo lập được nẻo dừng của bốn Ý, dứt mọi vọng động của các pháp về thân, thống, tướng, đó là Trì giới. Phụng hành theo đức lớn, tu bốn Ý đoạn để thấu đạt diệu nghĩa “Đoạn trừ ở chỗ không đoạn trừ”, đó là Nhẫn nhục. Như đạt được thần túc có thể phi hành

đến khắp mười phương giáo hóa tất cả chúng sinh, đó là Tinh tấn. Hay như thực hành thiền định để từ đây nhận được uy lực của các pháp Tam-muội định, đó là Nhất tâm. Hoặc như nương theo ánh sáng của Bạc Giác Ngộ để tham vấn, nhận lãnh được sự hiểu biết về đạo pháp dứt mọi hư vọng, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là tuệ không giảm mất, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như thọ nhận được gốc của trí tuệ nên sự hiểu biết thật không thể lường tính, có thể biết rõ về cội nguồn đầu mối của mọi chúng sinh, đó là Bồ thí. Sức lực luôn kiên cường, đạt đến tuệ lực cho tới mười trí lực của Phật, đó là Trì giới. Đạt được các pháp giác ý, từ đây thức tỉnh, giáo hóa, dẫn dắt, chỉ rõ đối với những chúng sinh chưa được giác ngộ, khiến họ đạt được ánh sáng giải thoát, đó là Nhẫn nhục. Như đem tâm đã thông tỏ để đón nhận diệu nghĩa của đạo pháp, từ đây dốc sức hành động vượt mọi khó khăn, đó là Tinh tấn. Đạt được sự phân biệt, thông tỏ về mười hai pháp duyên khởi, thấy rõ nguyên nhân của sự bị dẫn dắt lôi kéo là do không giác ngộ, đó là Nhất tâm. Nương theo ánh sáng của Bạc Giác Ngộ tu tập để đạt đến mười thứ trí lực, bốn vô sở úy và mười tám pháp bất cộng của chư Phật, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là giải thoát không giảm mất, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Sức mạnh của thân luôn vững chắc, tâm như kim cương, không hề đánh mất nẻo cốt yếu chính đáng, đó là Bồ thí. Tuy ở trong đại chúng mà như riêng một chốn, tâm luôn như nhất, không hề quên lãng hay thất tán, đó là Trì giới. Đi đến khắp các nơi chốn náo động, quấy loạn phức tạp mà không lạc vào nẻo mê lầm, đó là Nhẫn nhục. Thấu rõ về các tánh, hạnh cùng các suy niệm về thiện ác của hết thảy chúng sinh, đó là Tinh tấn. Kiến lập một cách an ổn chắc chắn về đạo Chánh giác Vô thượng lớn lao với trí tuệ không bao giờ ngừng tắt, đó là Nhất tâm. Dùng trí tuệ vô sinh để tiêu trừ mọi vọng niệm về nơi chốn khiến không còn một đối tượng nào được tồn tại, chỉ dốc nơi kinh điển, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là giải thoát tri kiến không giảm, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Mọi nẻo hành hóa luôn hết mực chân thật, không rơi vào đường hư ngụy nên mau chóng đạt được sở nguyện, đó là Bồ thí. Các đối tượng quan sát nhận thấy đều là các pháp vô vi từ đáy hóa độ bao hoạn nạn trong con đường hữu vi sinh tử, đó là Trì giới. Xem xét tính chất cấu uế của tham dục để nhận ra gốc ngọn của chúng đều từ nhân duyên sinh khởi, đó là Nhẫn nhục. Từ địa thấp đến địa cao hơn, cho đến gồm đủ các trụ, tạo lập quả vị ở nơi quá trình tu tập của mười trụ, đó là Tinh tấn. Thực hiện thiên định, hành đạo, mọi đối tượng tiếp cận của tâm đều nhằm đạt được nơi chốn an trụ, đó là Nhất tâm. Như mặc áo đầy đủ, trong tư thế sẵn sàng, sử dụng các phương tiện để quyết trừ hết thảy mọi thứ xấu ác, không nơi chốn nào bị quên mất, không trái với con đường giải thoát, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là nhận biết về mọi hành động của thân đều chuyển theo trí tuệ, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Hành động của thân nhằm siêng năng tu tập chuyên tâm theo con đường chân chánh, luôn cố giữ gìn ba nghiệp thân, khẩu, ý không hề biết chán nản, đó là Bồ thí. Dẫn dắt giáo hóa để thân không phạm vào các nẻo sát sinh, trộm cắp, dâm dục, đó là Trì giới. Phụng hành tu tập theo mười trụ, không khiến cho quá trình tu tập ấy bị vướng vào những hành động gây trở ngại, đó là Nhẫn nhục. Một lòng chuyên tinh vun đắp gốc của các công đức để nhằm cứu giúp mọi người, đó là Tinh tấn. Khiến cho vô số người được nhận lấy phước báo của mười phương, đó là Nhất tâm. Dùng thân để tạo sự dạy dỗ bằng cách thể hiện các thứ thần túc phi hành đến tất cả mọi nơi chốn để chiêm bái chư Phật thuyết pháp, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là khẩu nghiệp đều chuyển biến theo trí tuệ của Bạc Giác Ngộ, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như mọi sự nêu bày giảng giải từ miệng là nhằm thuyết về các pháp vô thượng, nói rõ những nơi chốn từng trải qua, giải thích một cách rõ ràng về các pháp không hề biết chán nản mệt mỏi, đó là Bồ thí. Pháp âm ấy vang đến khắp nơi, đi vào tâm của tất cả mọi người,

khuyến cho hành động luôn được trong lành, đó là Trì giới. Dẫn dắt giáo hóa nơi chốn đông đảo thấy đều khiến cho họ thông tỏ được giáo pháp Chánh giác Vô thượng, đó là Nhẫn nhục. Các trường hợp điển nói giảng dạy chánh pháp cho mọi người, âm thanh ấy luôn vang xa suốt khắp mười phương, đó là Tinh tấn. Luôn nhớ nghĩ đến các hành động, không làm những điều hư dối, tổn hại, luôn tinh chuyên tin tưởng, tư duy về nẻo chánh giác, đó là Nhất tâm. Mọi chỗ có thể nêu bày tuyên giảng chưa từng hư vọng, là nhằm đem lại an lạc cho hết thảy chúng sinh khắp các nơi chốn, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là ý nghiệp đều luôn chuyển theo trí tuệ, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như tâm ý luôn tư duy theo nẻo chân chánh, dứt mọi nẻo tà, tâm luôn gắn bó với các niệm, gốc thường thanh tịnh, đó là Bồ thí. Như đem các pháp đã được lãnh hội để chế ngự, dẫn dắt đám chúng sinh ngu muội tăm tối, khai hóa mọi nẻo tham đắm của họ, đó là Trì giới. Như có thể nhanh chóng chỉ dẫn về các nghiệp hữu vô để tạo lập nẻo hành động bình đẳng, đó là Nhẫn nhục. Hay như học hỏi giáo pháp, dứt trừ sự phân biệt tôi - ta, cũng không dấy ngạo mạn, tự đại, đó là Tinh tấn. Lìa bỏ mọi nẻo ngu si tăm tối chí giữ vững nẻo ánh sáng lớn lao, dứt mọi sự che phủ, đó là Nhất tâm. Con đường hành hóa đạt đến chốn thâm diệu trội bật, khác thường, bao la không bờ bến, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là Trí tuệ nhận biết về quá khứ không bị ngăn ngại, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như quan sát các quả để nhận ra các loài đều do bốn đại hợp thành, từ đấy thông tỏ diệu lý “vốn không” của các pháp, đó là Bồ thí. Xem xét kỹ các ấm, nhập, như sắc, thống, tưởng, hành, thức, gốc rễ của chúng là không có nơi chốn, đó là Trì giới. Nhận rõ về sáu trần để thấy cội rễ của chúng rất là vi tế, do các duyên đối tác mà sinh khởi, đó là Nhẫn nhục. Quan sát mọi nẻo thiện ác phước họa để nhận ra nguyên do của chúng đều từ lòng tham của bản thân, đó là Tinh tấn. Đoạn trừ mọi thứ phiền não, luôn hành hóa theo nẻo thanh tịnh, dứt hết mọi cấu uế, đó là Nhất tâm. Xem xét kỹ về chúng sinh, nhận rõ về mười hai nẻo dẫn dắt lôi kéo để thấu đạt gốc của chúng

là “vô sở sinh”, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là Trí tuệ nhận biết về vị lai với mọi ngọn nguồn đều không bị chướng ngại, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như nhận thức về quá khứ với mọi hợp tan trong năm cõi, cũng giống như các mùa xuân thu tươi sáng, buồn rầu, thành công, thất bại, đó là Bồ thí. Hay như có thể nhận rõ các nẻo tà kiến gồm đến sáu mươi hai loại nên không hề rơi vào cõi điên đảo, đó là Trì giới. Quan sát về đầu mối của mọi tạo tác nơi con người để thấy rõ tính chất hợp tan cũng như gốc của chúng là không có gốc, đó là Nhãn nhục. Xem xét kỹ về chúng sinh để thấy là nên dùng loại thuốc gì thích hợp nhằm chữa trị dứt các thứ bệnh, đó là Tinh tấn. Nhận thấy mọi nơi chốn sinh khởi, tiếp giáp, lui tiến, thấy đều theo sự kết hợp của nhân duyên mà diễn biến, đó là Nhất tâm. Thấu đạt mọi nẻo báo ứng, chính mắt trông thấy nên có thể hóa độ, nhân đầy mà tìm đến dẫn dắt giáo hóa khiến họ phát tâm Bồ-đề, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

Thế nào gọi là Trí tuệ nhận biết về hiện tại vượt mọi giới hạn, trở ngại, tu các pháp Độ vô cực gồm có sáu sự việc?

Như nhận rõ mọi nẻo tạo tác đều từ sự giả hợp của nhân duyên mà thành, nhân đầy giáo hóa quần sinh tạo lập các công đức, đó là Bồ thí. Nhận thức về mọi căn do của các pháp, nhân đầy mà tiếp cận được ba cửa giải thoát để phụng hành sáu pháp Độ vô cực, mà có được những thành tựu trọn vẹn, đó là Trì giới. Nẻo phụng hành giảng dạy thầy nên xa lìa tham dục, chí hâm mộ đạo pháp, lấy chánh pháp làm niềm vui, đó là Nhãn nhục. Quan sát tất cả các hình sắc vi diệu, thô tế, thấy đều biến chuyển và hoại diệt, chỉ có sự vô thường là tồn tại, đó là Tinh tấn. Nhận thức về các hiện tượng hiện rõ trong ba cõi như cảnh huyễn hóa, hết thấy mọi gốc của chúng đều là không, nên dứt bỏ được mọi sai trái mất mát, đó là Nhất tâm. Hay như nhận ra sinh tử là đầu mối của nẻo vô vi, đối với mọi số lượng hay không số lượng, tâm cũng không dấy sự phân biệt, đó là Trí tuệ. Ấy là gồm đủ sáu pháp Độ vô cực.

(Mười tám pháp Bất cộng trong đoạn kinh trên dư một loại)

M